MARINTMILJØ

Senter for oljevern og marint miljø

Årsrapport 2019

Innholdsfortegnelse

1 Leders beretning 3

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall 5

3 Årets aktiviteter, resultater og hovedtall 8

3.1 Hovedmål 1 - Kunnskap om oljevern og marin forsøpling 9

3.2 Hovedmål 2 – Teknologi for opprydding etter oljeutslipp og marin forsøpling 13

3.3 Hovedmål 3 – Innsats mot marin forsøpling og for oljevern og økt samhandling 14

3.4 Hovedmål 4 – Ledende kompetansesenter innen oljevern og marin forsøpling 17

3.5 Hovedmål 5 – Høy faglig kompetanse 18

4 Styring og kontroll av virksomheten 19

4.1 Styring av virksomheten 19

4.2 Internrevisjon 19

4.3 Anskaffelser 19

4.4 HMS 19

4.5 Likestilling og diskriminering 20

5 Vurdering av fremtidsutsikter 21

6 Årsregnskap 22

6.1 Leders kommentar til årsregnskapet 22

6.2 Årsregnskapet 2019 24

1 Leders beretning

2019 var det første hele driftsåret for Senter for oljevern og marint miljø. Senteret har jobbet målbevisst for å nå målene i krav gitt i Prop. 1 S (2018– 2019), tildelingsbrevet for 2019 fra Samferdselsdepartementet og tilleggsoppdrag gitt av Klima- og miljødepartementet. Etaten har høyt aktivitetsnivå med en motivert og engasjert stab.

Senter for oljevern og marint miljø sitt regnskap for kapittel 1362, post 50, viser et mindreforbruk samlet for senteret i 2019. Avviket skyldes i hovedsak at store investeringer i forbindelse med senterets oppdrag har blitt forsinket, og er forskjøvet til første og andre tertial 2020. En annen årsak til mindreforbruket er at organisasjonen ikke er ferdig bygd, og dermed har lønnsutgifter blitt mindre enn budsjettert. Manglende avklaring for videre arbeid rundt etableringen på Fiskebøl har også påvirket budsjettet.

Aktiviteten i 2019 har vært meget høy. Det har vært lagt ned en betydelig innsats fra de ansatte for å nå målene i tildelingsbrev og tilleggsoppdrag fra departementene. Arbeidsbelastningen har totalt sett vært høy for staben. Relativt store oppdrag har blitt fordelt på et begrenset antall årsverk. Videre jobb med etablering av rutiner, systemer og organisasjonsstruktur i tillegg til mange nyansatte, påvirker effektivitet og tempo. Rekrutteringsprosesser er arbeidskrevende og har tatt mye tid og energi. Det er svært gledelig å se at rekrutteringsprosesser har vært vellykkede, og at det gjennom året har kommet til kompetente og gode kollegaer.

Senter for oljevern og marint miljø jobber videre med å finne formen som fersk etat. Med mange nye ansatte har behovet for større kontorlokaler blitt tydelig. Prosessen med utvidelse av eksisterende lokaler startet høsten 2019.

Oppbygging av organisasjon forventes å fortsette gjennom 2020. Mot slutten av neste år er forventingen å oppnå en tilnærmet normal driftstilstand for etaten sitt kontor i Svolvær. Forprosjektet for etablering av test- og øvingsfasilitet på Fiskebøl og hvilket konsept som blir valgt vil påvirke hvordan Senter for oljevern om marint miljø blir som etat. Det kom en avklaring på det videre arbeidet rundt etablering rett før årsskiftet. I forkant av denne beslutningen ble det gjort et godt stykke arbeid fra senteret, gjennom utredningen om muligheter for etablering på Fiskebøl. Denne ble levert Samferdselsdepartementet i april 2019. Hele organisasjonen ser nå frem til videre utredninger og arbeid mot etablering av Senter for oljevern og marint miljø på Fiskebøl.

I året 2019 har de ansatte bidratt godt i arbeidet med å svare ut oppdragene våre. Etablering av store digitale løsninger har vært krevende, og har bundet opp en stor del av ressursene i senteret. Vi har fått på plass gode avtaler og kontrakter, som har gitt oss god bistand i utviklingen av kunnskapsportalen og den nye nasjonale kartportalen for marin forsøpling. Arbeidet har vært arbeidskrevende, og for å få gode, vellykkede løsninger, har det vært avgjørende med gode prosesser. Dette har tatt tid og medfører at de digitale verktøyene blir lansert i første tertial 2020. En samlet vurdering gjør at vi mener dette er en god og fornuftig løsning, som resulterer i høyere kvalitet på produktene.

Våren 2019 startet Senter for oljevern og marint miljø opp et prosjekt initiert av Klima- og miljødepartementet. Nasjonalt strandryddeprosjekt understøttet i tillegg tildelingsbrevet for 2019 fra Samferdselsdepartementet. Prosjektet gjennomførte fire piloter, i fem ulike fylker. Pilotene gav et godt utgangspunkt for å få oversikt over aktører, metoder, teknologi, logistikkløsninger, utfordringer og muligheter når det gjelder opprydding av marin forsøpling langs Norges kyst. Prosjektet planlegges videreført i 2020, og vil danne grunnlaget for vårt arbeid når det gjelder struktur, organisering og løsninger for marin forsøpling nasjonalt og internasjonalt.

Vi har i løpet av 2019 arrangert flere egne konferanser. Lighthouse Lofoten ble arrangert i Svolvær i oktober 2019. Konferansen var en internasjonal konferanse om forebygging og opprydding av marin forsøpling. Den ble arrangert i samarbeid med Fiskeridirektoratet og Clean Nordic Oceans. Målet med konferansen var å samle mennesker som arbeider mot marin forsøpling rundt om i verden for å dele kunnskap, ideer og erfaringer. Konferanse ble en suksess, og senteret har mottatt gode tilbakemeldinger fra deltakere. Konferansen gav oss gode kontakter internasjonalt, og blir en del av vårt internasjonale fundament som vi skal jobbe videre med. Til konferansen kom det deltakere fra flere av nodene i Global Partnership on Marine Litter(GPML). I etterkant av konferansen var Senter for oljevern og marint miljø vertskap for et møte mellom nodene. Det ble ledet av KLD.

Senter for oljevern og marint miljø opplever stor og positiv interesse for vår virksomhet. Vi har gjennom knappe to års eksistens opparbeidet oss en posisjon og fått annerkjennelse for vår kunnskap, rolle, mandat og arbeid. Etableringen av etaten er enestående i verdenssammenheng, og det er gledelig med tilbakemeldinger på både nytten av og forventninger til vår organisasjon. Det er inspirerende og krevende å bygge et kompetansesenter, og prosessene har vært møysommelige. Motivasjonen er at vi allerede ser resultater, og vi er trygge på at kursen som er satt gir god måloppnåelse.

Det tar tid å bygge opp en organisasjon som er rustet for å levere kvalitetsarbeid innenfor to viktige fagområder. Senteret har høye ambisjoner om å levere oppdatert kunnskap og kompetanse av høy kvalitet. Med engasjerte, ambisiøse og faglig dyktige medarbeidere skal vi levere i henhold til målene. Det viktige arbeidet fortsetter inn i 2020.

Ann-Helen Ernstsen
Direktør
Senter for oljevern og marint miljø

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

I 2019 har Senter for oljevern og marint miljø jobbet med å operasjonalisere hovedmålene for etaten basert på tildelingsbrev:

Hovedmål 1 – Kunnskap om oljevern og marin forsøpling

Sørge for å ha og formidle en oppdatert og systematisk oversikt over kunnskap om oljevern og marin forsøpling i samarbeid med relevante fagmyndigheter.

Hovedmål 2 – Teknologi for opprydding etter oljeutslipp og marin forsøpling

Være en pådriver for utvikling av kostnadseffektiv og miljøvennlig teknologi for opprydding etter oljeutslipp og marin forsøpling, og legge til rette for at relevante aktører tar disse i bruk.

Hovedmål 3 – Innsats mot marin forsøpling og for oljevern og økt samhandling

Senteret skal, i samarbeid med relevante fagmyndigheter, bidra til styrket innsats mot marin forsøpling og for oljevern gjennom koordinering og økt samhandling med relevante aktører og gjennom realisering av mulige synergier mellom områdene.

Hovedmål 4 – Ledende kompetansesenter innen oljevern og marin forsøpling

Senter for oljevern og marint miljø skal være et internasjonalt ledende kompetansesenter innen oljevern og marin forsøpling.

Hovedmål 5 – Høy faglig kompetanse

Senter for oljevern og marint miljø skal være en effektiv og målrettet organisasjon med høy faglig kompetanse.

Samfunnsoppdraget

Senter for oljevern og marint miljø er et nasjonalt og internasjonalt ledende kompetansesenter for arbeidet med oljevern og mot marin plastforsøpling. Senteret skal fremme best tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap og være en pådriver for utvikling av kostnadseffektive og miljøvennlige teknologier, metoder og tiltak for oljevern og mot marin forsøpling.

Organisasjon og ledelse

Senter for oljevern og marint miljø er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter underlagt Samferdselsdepartementet. Senteret er lokalisert i Lofoten og Vesterålen.

Organisasjonskart

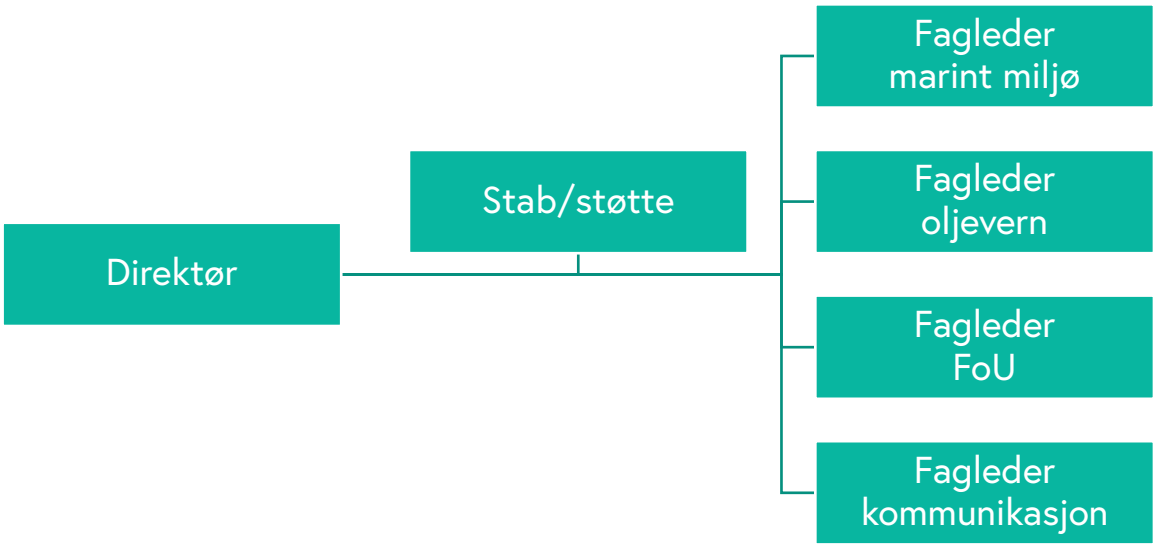

I oppstartsåret 2018 med få ansatte, ble det etablert en flat organisasjonsstruktur for senteret. Det er gjennom 2019 jobbet med videre strategi for senterets arbeid, handlingsplan og virksomhetsplaner. Dette arbeidet er basert på instruks og tildelingsbrev gitt av Samferdselsdepartementet, og skal være et verktøy for operasjonalisering av hovedmålene for senteret. Gjennom dette arbeidet, og som et resultat av flere ansatte, jobbes det videre med organisasjonsstruktur for senteret.

Senter for oljevern og marint miljø får budsjettrammer fastsatt av Stortinget ved behandling av de årlige budsjettproposisjonene. Budsjettrammene blir delegert til etaten ved tildelingsbrev fra departementet. I 2019 var hele virksomheten finansiert over statsbudsjettet.

Direktøren er øverste leder for Senter for oljevern og marint miljø, og etaten har hovedkontor i Svolvær. Kontoret ble etablert i 2018, og det planlegges på sikt at senteret også skal etableres på Fiskebøl i Hadsel kommune med en test og øvelsesfasilitet.

Presentasjon av hovedtall

Nøkkeltall	2019	2018
Antall ansatte	11	3
Tall avtalte årsverk	11	3
Antall utførte årsverk	11,37	2,63
Tildeling post 50	27 300 000	27 300 000
Tildeling post 1400.21	7 503 000	-
Utnyttelsesgrad tildeling	79,82 %	30,50 %
Driftskostnader	27 781 119	8 327 230
Lønnsandel av driftskostnader	35,95 %	34,15 %
Lønnskostnader pr. årsverk	878 435	1 081 209
Sykefravær	1,03 %	0 %

3 Årets aktiviteter, resultater og hovedtall

Senteret sitt samfunnsoppdrag er å bidra i arbeidet for et rent hav. Med bred kunnskap og kompetanse innenfor områdene oljevern og marin forsøpling skal Senter for oljevern og marint miljø samle, sammenstille og videreformidle vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap fra fagområdene. Senteret skal være en rådgiver og pådriver og bidra til utvikling og koordinering på oljevern og marin forsøpling.

I 2019 har senteret prioritert de store leveransene, som var utviklingen av senterets søkbare nettportal, etablering av nasjonal kartløsning for marin forsøpling, utredning Fiskebøl og strandryddeprosjektet. I tillegg har senteret brukt betydelige ressurser på kartlegging av kunnskapsstatus og kunnskapsbehov innenfor oljevern.

Gjennom utviklingen av digitale plattformer er målet å bidra til økt innsats, kompetanse og samhandling i arbeidet med oljevern og marin forsøpling. Vi har også deltatt aktivt i relevante nettverk og arenaer, og etablert nye arenaer for dialog og samhandling.

Senteret har også en pådriverrolle nasjonalt og internasjonalt, hvor målet er å bidra til erfaringsutvekslinger og tverrfaglig samhandling. Dette har vi gjort gjennom deltakelse på internasjonale fora, OSPAR-arbeid og konferansene Forum for framtidas oljevern og Lighthouse Lofoten.

Senter for oljevern og marint miljø mener ressursbruken har vært effektiv i 2019, sett i forhold til hva senteret har hatt av ressurser, hvordan ressursene er brukt i egne prosjekter og samarbeidsprosjekter og resultatene vi ser av dette ved inngangen til et nytt år. For en etat under oppbygging, med en fersk stab og relativt store oppdrag, er senteret samlet sett fornøyd med resultater, måloppnåelse og

ressursbruk i 2019. I de neste avsnittene oppsummeres resultater og måloppnåelse for Senter for oljevern og marint miljø.

3.1 Hovedmål 1 - Kunnskap om oljevern og marin forsøpling

Sørge for å ha og formidle en oppdatert og systematisk oversikt over kunnskap om oljevern og marin forsøpling i samarbeid med relevante fagmyndigheter.

Delmål 1

Samle, sammenstille, og tilgjengeliggjøre erfaringsbasert og vitenskapelig kunnskap innen oljevern og opprydding av marin forsøpling og forebygging av marin forsøpling med særlig vekt på sjøbaserte kilder.

Etablere søkbar nettportal (1.1)
I løpet av 2019 er det gjennomført flere aktiviteter og beslutningspunkter i prosjektet for å utvikle senterets nettbaserte kunnskapsportal. Overordnet fokus i siste kvartal har vært å levere en prototype i form av et klikkbart konsept av kunnskapsportalen før utgangen av 2019 og lansere første versjon av kunnskapsportalen i 1. kvartal 2020.

En gjennomgående utfordring for prosjektet har vært en stram tidsplan, avhengigheter til eksterne leveranser, og at detaljplanlegging først har vært mulig etter valg av løsningsleverandør. For å håndtere dette har prosjektet blant annet benyttet smidig prosjektmetodikk, økt prosjektressursene, fokusert på effektive samarbeidsprosesser og avgrensing av omfang på leveranser. Kunnskapsportalprosjektet ble reorganisert i oktober 2019 med ny prosjektleder engasjert gjennom rammeavtalen med A-2 Norge AS. Dette ble gjort for å styrke prosjektkompetansen og gjennomføringsevnen, bistand i anskaffelsesprosessen av løsningsleverandør og forberede prosjektet på oppstart av den tekniske utviklingen. I oktober ble det gjennomført en anskaffelsesprosess for løsningsleverandør der tre ble vurdert som kvalifiserte. Netlife Design AS ble valgt til å utvikle og drifte den tekniske løsningen.

Netlife startet sitt arbeid i november med å detaljplanlegge prosjektet og vurdere løsningsplattform for kunnskapsportalen. Sanity ble valgt blant annet fordi plattformen er moderne og gir fleksible muligheter for lagring, redigering og distribusjon av innhold. Prosjektet ble planlagt frem til ferdigstillelse 1. juni 2020.

I desember ble løsningskonseptet for kunnskapsportalen utviklet og første utviklingsiterasjon «sprint» ble gjennomført.

Andre viktige aktiviteter som prosjektet har arbeidet med i 4. kvartal er videre kartlegging av behov og interessenter innen oljevern og marin forsøpling, planlegge og utvikle innhold til kunnskapsportalen og arbeid med å etablere samarbeidsavtaler med virksomheter og interesseorganisasjoner.

Kunnskapsstatus oljevern (1.1)
Gjennom et eksternt utredningsoppdrag gjennomførte senteret en utredning for å gi en beskrivelse av oppdatert kunnskapsstatus om sentrale tema innen oljevern. Rapporten legger særlig vekt på nordområdeutfordringer. Den oppdaterte kunnskapsstatusen vil tilgjengeliggjøres gjennom senterets søkbare nettportal i 2020.

Lighthouse Lofoten (1.2)
Den 17.-18. oktober 2019 arrangerte SOMM, i samarbeid med Fiskeridirektoratet og Clean Nordic Oceans, den internasjonale konferansen Lighthouse Lofoten. Konferansen omhandlet forebygging og

opprydding av marin forsøpling. Målet var å samle mennesker, som arbeider mot marin forsøpling rundt om i verden, for å dele kunnskap, ideer og erfaringer. Målgruppen var de som jobber med marin forsøpling i praksis.

Det ble utviklet et godt og helhetlig program sammen med Fiskeridirektoratet og Clean Nordic Oceans. GRID-Arendal bidro inn i arbeidet med program og målgruppe for konferansen.

Lighthouse Lofoten samlet rundt 70 deltakere fra 15 ulike land. Deltakerne var blant annet fra de ulike lands myndigheter, næringsliv og akademia.

Kunnskap, ideer, erfaringer og de gode løsningene ble delt gjennom foredrag og paneldebatter. Gjennom rundborddiskusjoner fikk deltakerne diskutert utfordringer med både marin forsøpling og samarbeid mellom aktører og landegrenser, samt mulige løsninger for dette. Ideene fra dette arbeidet ble i etterkant av konferansen sammenstilt og grafisk fremstilt som sektorer fra en fyrlykt, hvor grønn og rød sektor belyser utfordringer med marin forsøpling og gul sektor mulige løsninger.

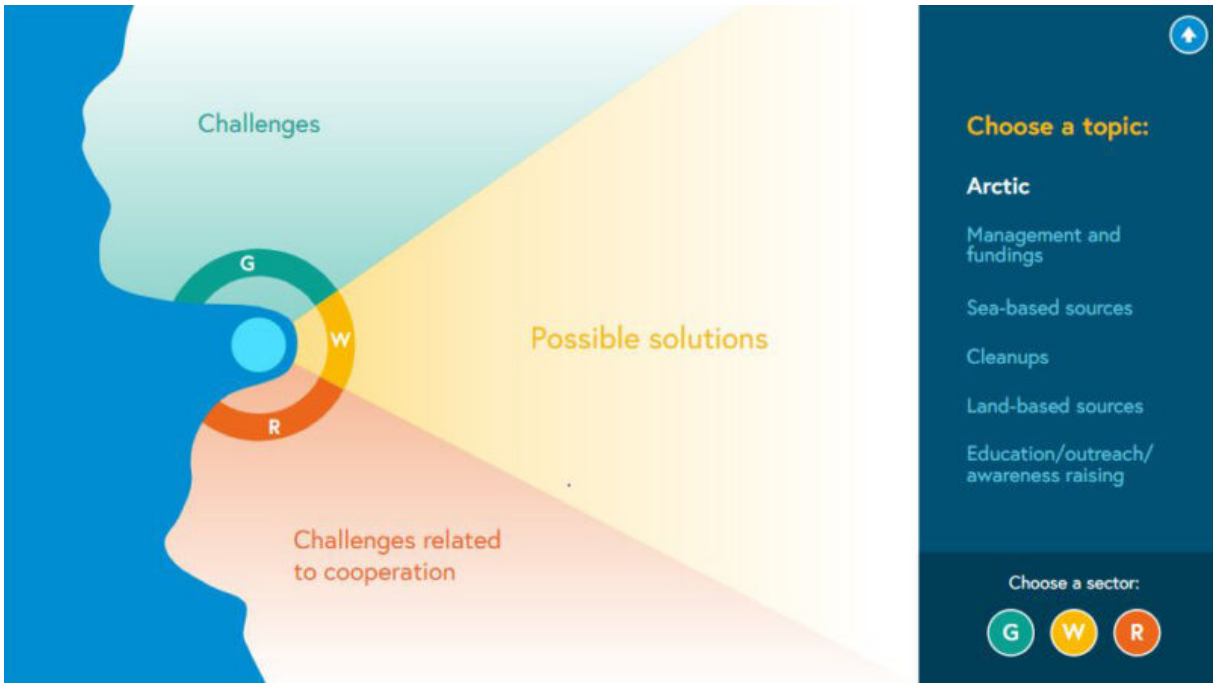

Lighthouse Lofoten har blitt et navn blant flere aktører. Senteret har fått tilbakemeldinger på at konferansen fungerte godt som en internasjonal samhandlingsarena, og la til rette for erfaringsutveksling og samarbeid mellom aktører nasjonalt og på tvers av grenser. Det er et ønske fra en rekke aktører at Lighthouse Lofoten blir en fast internasjonal konferanse.

Koordinerende samling (1.2)
Samlingen ble arrangert i samarbeid med Hold Norge Rent i Lofoten i februar 2019. Målet med samlingen var å samle og koordinere aktører som hadde planer om større ryddeaktiviteter i løpet av 2019. Samlingen var den første av sitt slag, og var et samarbeid mellom HNR og Senter for oljevern og marint miljø.

Marintmiljo.no (1.3)
Senteret har parallelt med arbeidet med kunnskapsportalen brukt sine eksisterende kanaler til å tilgjengeliggjøre erfaringsbasert og vitenskapelig kunnskap, ved å utvikle eget innhold og formidle videre arbeid som pågår nasjonalt og internasjonalt. Det er lagt planer for å utvikle innhold for oljevern

og sjøbaserte kilder, men innhold og publisering på senterets nettside har blitt påvirket i siste kvartal av utviklingen av nytt nettsted og prosjektet kunnskapsportalen. Senteret har et økende antall brukere i sine kanaler når en ser året under ett. Senteret har ved utgangen av året fått satt strategiske mål for vårt kommunikasjonsarbeid.

Delmål 2

Samle og tilgjengeliggjøre informasjon om oppryddet marin forsøpling og behovet for opprydning.

Rydde og Rent hav (2.1 og 2.2)
I 2019 har arbeidet med å utvikle en enhetlig, samlet nasjonal ryddeportal vært en av senterets prioriterte oppgaver. En prosjektgruppe bestående av ressurser fra senteret og Hold Norge rent har i løpet av året jobbet iherdig med utviklingen av det nye nasjonale ryddeverktøyet for marin forsøpling, som er en videreutvikling av Ryddeportalen til Hold Norge rent. Prosjektet har hatt en referansegruppe hvor mange relevante aktører har bidratt inn i prosjektet, og Kystverket bidro aktivt i oppstartsfasen. Leverandør for utviklingen av prosjektet og grafisk bistand ble anskaffet.
En skriftlig samarbeidsavtale er inngått mellom Hold Norge Rent og Senter for oljevern og marint miljø for utvikling, eierskap og videre arbeid med løsningene.

En styringsgruppe med representanter fra Hold Norge rent, Senter for oljevern og marint miljø, Handelens miljøfond og Miljødirektoratet ble satt. Styringsgruppen har hatt den overordnede styringen av prosjektet og tatt strategiske veivalg.

Prosjektplaner og milepæler ble utarbeidet og godkjent av styringsgruppen, og i august ble den første protypen for den frivillige appen vist frem og det ble gjennomført brukertesting. Navnet på det nye ryddeverktøyet for de frivillige er Rydde og er en app og en webløsning. Verktøyet for frivillige skal være enkelt å bruke og har fokus på samarbeid. I løsningen kan frivillige planlegge strandryddeaksjoner, registrere hva de har ryddet og melde fra om forsøplede områder. Rydde skal lanseres for publikum våren 2020.

Høsten 2019 har det pågått et stort arbeid for å få funksjonalitet og innhold på plass i den nye løsningen. Ved utgangen av året var det nye ryddeverktøyet kommet godt på vei mot en ferdigutviklet førsteversjon.

Senteret startet i desember opp arbeidet med å utvikle forvaltningsløsningen for marin forsøpling (Rent hav), som blir lansert i april 2020. Denne utvikles for de som jobber med marin forsøpling og bygger på Kystinfo beredskap som modell. Rent hav vil vise informasjon om ryddeaktivitet fra Rydde og skal være et godt planleggings- og koordineringsverktøy for blant annet fylkesmenn, avfallsbransjen og landets mange friluftsråd.

Senteret har gjennom hele prosjektperioden gjennomført samtaler og egne arbeidsmøter med aktører som er viktige for prosjektet. Det har også vært gitt innspillsmuligheter gjennom prosjektet. En viktig del av arbeidet i prosjektet med å utvikle ny ryddeportal har vært å informere og søke samarbeid med aktører som i dag har egne ordninger for å få disse integrert i en nasjonal løsning. Arbeidet har skjedd både systematisk gjennom opprettelse av en referansegruppe bestående av aktører som i dag har egne løsninger og andre sentrale aktører i oppryddingsmiljøet.

I siste kvartal ble arbeidet med en kommunikasjonsstrategi for prosjektet prioritert. Ved utgangen av 2019 nærmet strategien seg ferdigstillelse. Dette arbeidet vil bli landet i begynnelsen av 2020 og iverksettes fram mot lansering av verktøyene og ut 2020.

Åpne og tilgjengelige data er et viktig premiss (2.3). Dette skal følges opp i det videre arbeidet med datadeling både i form av avtaler og som datadelingspolicy fra senteret side.

Delmål 3

Gjøre tilgjengelig kunnskap om metoder for og erfaring med forebygging av marin forsøpling, særlig fra sjøbaserte kilder.

Senteret har gjennom 2019 publisert innhold på sine nettsider om marin forsøpling, med vekt på strandrydding og sjøbaserte kilder. Senteret publiserte i siste halvår av 2019 flere artikler om prosjekter nasjonalt og internasjonalt når det gjelder erfaringer med marin forsøpling fra sjøbaserte kilder. Vi fokuserte nasjonalt på arbeidet Fiskeridirektoratet gjør gjennom ryddetokt og registrering av tapt fiskeutstyr. Vi har også synliggjort forskningsprosjekter og internasjonalt arbeid, som GGGI og Fishing for Litter.

Et av de viktigste temaene under Lighthouse Lofoten var sjøbaserte kilder, hvor vi samarbeidet med Fiskeridirektoratet og CNO.

Vi deltok også på CNOs konferanse høsten 2019.

Delmål 4

Identifisere og være en pådriver for tetting av kunnskapshull innen oljevern, opprydding av marin forsøpling og forebygging av marin forsøpling med særlig vekt på sjøbaserte kilder.

Konferansen Forum for framtidas oljevern (4.1 og 4.2)
I samarbeid med Kystverket utførte senteret et eksternt utredningsoppdrag og arrangerte konferansen *Forum for framtidas oljevern* for å identifisere kunnskaps- og utviklingsbehov innen området oljevern. Analysen har tatt utgangspunkt i operative behov, samt målsettinger og kunnskapsbehov synliggjort i Meld. St. 35 «Forebyggende sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning», samt rapporten «Norsk oljevernberedskap – rustet for fremtiden?». Det er tatt utgangspunkt i både petroleumsaktivitet og skipsfart og det er lagt spesielt vekt på nordområdene. Det er forventet at anbefalingene fra analysen vil utgjøre en del av grunnlaget for videre arbeid med prioriteringer og planer for framtidig FoU-virksomhet. Analysen vil ferdigstilles i januar 2020.

Vertskap for seminar og workshop sammen med Sintef (4.2)
Senteret var vertskap for et vellykket seminar og workshop, som avslutning på Sintefs AMMO-forprosjekt. Tematikk var «Kartlegging av mikroplast i det marine miljø». Fokus for seminaret var behov, nytteverdi og muligheter når det gjelder kartlegging og overvåkning av mikroplast i det marine miljø. 24 representanter fra ulike forskningsinstitutter, kompetansesentre og bedrifter, næringsorganisasjoner og forvaltningsorganer fra hele landet deltok for å se på utfordringene og mulighetene for kartlegging og overvåkning av mikroplast nasjonalt. På workshopen var fokuset på å kartlegge behov, nytteverdi og muligheter for kartlegging og overvåkning av mikroplast i det marine miljø, samtidig som vi tok opp flere utfordringer og belyste kunnskapshull når det gjelder mikroplast. Etter seminaret er det arbeidet videre med mulighetene for å etablere et hovedprosjekt.

3.2 Hovedmål 2 – Teknologi for opprydding etter oljeutslipp og marin forsøpling

Være en pådriver for utvikling av kostnadseffektiv og miljøvennlig teknologi for opprydding etter oljeutslipp og marin forsøpling, og legge til rette for at relevante aktører tar disse i bruk.

Delmål 5

Etablere test- og øvelsesfasiliteter for testing av oljevernteknologi

Utredning av test- og øvelsesfasiliteter (5.1)
Senter for oljevern og marint miljø har i samarbeid med Kystverket utredet i hvilken grad etablering av test- og treningsfasiliteter kan styrke arbeidet med oljevern og mot marin forsøpling for å bidra til å nå regjeringens mål på området. Utredningen ble overlevert Samferdselsdepartementet i første tertial og presentert for departementet i andre tertial. Etatene har avventet videre føringer fra departementet om videre arbeid med etablering av test- og treningsfasiliteter.

Delmål 6

Bidra til utvikling og bruk av kostnadseffektiv og miljøvennlig teknologi innen oljevern.

Senter for oljevern og marint miljø jobber med å utarbeide en FoU-strategi. FoU-strategien vil inneholde retningslinjer for hva som skal være senterets tilnærming og rolle i forbindelse med utvikling av ny teknologi innen oljevern. Resultatene fra utredningen om status for forskning og utvikling innen oljevern vil også danne et sentralt utgangspunkt for prioritering av vår FoU-virksomhet innen oljevern.

Delmål 7

Bidra til utvikling og bruk av kostnadseffektiv og miljøvennlig teknologi for opprydding av marin forsøpling.

Opprydding av marin forsøpling skjer i dag i all hovedsak manuelt med lite bruk av teknologiske hjelpemidler. Som del av Nasjonalt strandryddeprosjekt – Regionale pilotprosjekter, ble det testet ut ulike metoder som vannbad og rister med ulike maskestørrelser for å skille ut små plastbiter fra jord. Erfaringene viser at det er behov for utvikling av bedre metoder og teknologi for å kunne skille plast og jord

Delmål 8

Legge til rette for at kostnadseffektive og miljøvennlige metoder og teknologi på området tas i bruk av relevante aktører.

Kunnskapen og erfaringene senteret innhenter i forbindelse med strandryddeprosjektet og kontakt med aktører har synliggjort behovet for utvikling av teknologi og metoder. Oversikten og utviklingen av kostnadseffektive og miljøvennlige metoder og teknologi er et arbeid som må videreføres i 2020. Oversikt og utvikling må på plass, før det kan legges til rette for bruk hos relevante aktører.

3.3 Hovedmål 3 – Innsats mot marin forsøpling og for oljevern og økt samhandling

Senteret skal, i samarbeid med relevante fagmyndigheter, bidra til styrket innsats mot marin forsøpling og for oljevern gjennom koordinering og økt samhandling med relevante aktører og gjennom realisering av mulige synergier mellom områdene.

Delmål 9

Bidra til merverdi og effektivitet i innsatsen gjennom økt samhandling.

Samhandling og koordinering (7.1-7.3)
Senter for oljevern og marint miljø har i 2019 identifisert et behov for bedre koordinering av innsatsen som gjøres på feltet oljevern innen forskning og utvikling. Derfor arrangerte senter for oljevern og marint miljø og Kystverket 17. og 18. september konferansen *Forum for framtidas oljevern* i Svolvær. Forumet samlet aktører for å sikre koordinert og målrettet FoU-arbeid på oljevernfeltet. Konferansen hadde omkring 70 deltagere og samlet operative aktører, industrien, myndigheter, akademia, forskningsinstitutter og andre. Evalueringen gav gode tilbakemeldinger og viste et tydelig behov for en slik møteplass for å diskutere og skape felles forståelse av utfordringer og muligheter innen norsk oljevernberedskap. Konferansen planlegges gjentatt i 2020.

Senteret har i tilknytning til arbeidet med *Forum for framtidas oljevern* også undersøkt mulighetene for å inngå et formalisert samarbeid med Miljødirektoratet og Kystverket for å koordinere arbeidet med forskning og utvikling mellom statlige etater med ansvar innen oljevern.

I 2019 gikk senteret inn i et formalisert samarbeid med Kystverket gjennom en samarbeidsavtale og en felles handlingsplan som revideres årlig. På området oljevern har etatene i perioden samarbeidet om forskning og utvikling, test- og øvelsesfasiliteter og deltatt sammen på nasjonale og internasjonale arenaer og fora.

Senteret har innledet internasjonale samarbeid på området oljevern gjennom arbeidsgruppene for Bonn-avtalen (OTSOPA) og Arktisk råd (EPPR), som del av den norske delegasjonen. Under EPPR i Bodø i juni sammenfattet og dokumenterte senteret resultatene fra et heldags arbeidsmøte om internasjonalt FoU-samarbeid innen oljevern. Det ble levert en rapport fra arbeidsmøtet, som ble distribuert til alle deltagerland. Rapporten vil være en del av grunnlaget for å styrke FoU-samarbeidet innen oljevern mellom nasjonene i Arktisk råd. Senteret fulgte opp dette arbeidet under EPPR II i Reykjavik i desember.

Senteret har deltatt og holdt innlegg på ulike arenaer og holdt møter med en rekke aktører med tanke på merverdi og økt samhandling og samarbeid, herunder arenaer som Beredskapsforum, Nasjonalt beredskapsseminar, NOSCA og NOFOs faglige forum, samt dialog med sentrale aktører innen oljevern både nasjonalt og internasjonalt.

Delmål 10

Identifisere og være en pådriver for å realisere mulige synergier mellom håndtering av oljevern og opprydding av marin forsøpling

Synergier med Kystverkets Kystinfo (10.1)
I prosjektet med ny nasjonal ryddeportal har synergien med Kystverkets Kystinfo beredskap vært viktig. Dette gjelder både feltløsninger og nettside, som er utviklet med blikk mot og med innspill fra Kystinfo beredskap. Kystverket er en viktig samarbeidspartner og senteret jobber med å få en driftsavtale med Kystverket for løsningen.

I tillegg ble det på Kystverkets beredskapsseminar, holdt en presentasjon fra Senter for oljevern og marint miljø som pekte på flere mulige synergiområder mellom de to fagområdene. Dette kan det jobbes videre med å få testet ut, og realisert.

Delmål 11

Delta i nasjonalt samarbeid

Senter for oljevern og marint miljø har deltatt aktivt på flere nasjonale samarbeidsarenaer. Senteret har er fast medlem i gruppen Statlig samarbeidsforum for opprydding av marin forsøpling, denne er ledet av Miljødirektoratet og avholder to årlige møter. Senter for oljevern og marint miljø arrangerte «Koordinerende samling» for aktører som jobber med marin forsøpling sammen med Hold Norge Rent. Samlingen fant sted i Svolvær 28.februar, og hadde som målsetting å bedre koordinering og samordning mellom aktører som bidrar til frivillig opprydding i 2019.

Senteret har også deltatt og vært pådriver som kunnskaps- og kompetansesenter i flere prosjekter og ulike arrangementer gjennom hele 2019.

Delmål 12

Støtte opp om og bidra til ryddetiltak i regionen og nasjonalt

Senter for oljevern og marint miljø har i 2019 utført prosjektet Nasjonalt strandryddeprosjekt – regionale pilotprosjekter. Det er gjennomført fire regionale pilotprosjekter for å kartlegge, teste ut og formidle beste praksis for rydding, oppsamling og håndtering av marint avfall på sårbare og utilgjengelige steder langs kysten.

Pilotprosjektene ble gjennomført i Troms og Finnmark, Trøndelag, Møre og Romsdal og Østfold. Prosjektet viser at det er store regionale forskjeller både når det gjelder naturtyper, avstander, vær-, vind- og bølgeforhold, mengde og type søppel, involverte aktører, organisering, logistikk og avfallshåndtering.

Strandryddeaksjoner utføres i dag på ulike måter med frivillige, lag og foreninger, næringsaktører og offentlige aktører. Næringsaktør i denne sammenhengen kan både være offentlige virksomheter og private aktører. Rydding utført av frivillige er en viktig del av den samlede innsatsen mot marin forsøpling. Frivilligheten har gjort en stor innsats for å rydde nærområder, og det er viktig å opprettholde og styrke denne innsatsen.

Store områder langs kysten er derimot ikke egnet for rydding av frivillige. Dette skyldes flere forhold, som verneområder, lange avstander, røffe vær-, vind- og bølgeforhold, ugjestmild kyst som vanskeliggjør ilandstigning, avfall som er delvis overgrodd og nedgravd, samt store og tunge gjenstander. Der er derfor et behov for å etablere bedre systemer for profesjonalisert rydding langs deler av kystlinjen, herunder å samordne og koordinere innsatsen fra offentlige aktører (f.eks. Kystverket og Kystvakten) som har utstyr, kompetanse og erfaring med arbeid langs kysten.

Erfaringene fra pilotprosjektene tilsier at utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet ikke er de samme langs hele kysten. Naturgitte forhold, værforhold, mengde og type forsøpling, samt ulik organisering påvirker risikobildet. De ulike aktørene som er ansvarlig for ryddeaksjonene har også ulike systemer og praksis for å ivareta helse og sikkerheten til deltakerne. Det bør stilles krav til HMS-

styring og risikovurderinger for alle aktører som får offentlig støtte til å gjennomføre ryddeaksjoner slik at strandryddere blir ivaretatt gjennom HMS-krav for strandrydding. Videre bør det følges opp at kravene etterleves.

Delmål 13

Bistå etter behov med for eksempel dataverktøy, analyser, veiledning og ev. utstyr

Begge disse delmålene blir ivaretatt gjennom prosjektet Nasjonalt strandryddeprosjekt og utvikling av digitale verktøy. Disse er beskrevet i under delmål1, 2 og 7.

3.4 Hovedmål 4 – Ledende kompetansesenter innen oljevern og marin forsøpling

Senter for oljevern og marint miljø skal være et internasjonalt ledende kompetansesenter innen oljevern og marin forsøpling.

Delmål 14

Bli kjent som pålitelig profesjonell kunnskapsformidler internasjonalt innen feltet.

Senter for oljevern og marint miljø sitt internasjonale nettsted, marineviron.com, ble publisert i mai 2019, og det utvikles videre gjennom arbeidet med kunnskapsportalen og innholdsutvikling på nettstedet.

Delmål 15

Være aktiv deltaker i Global Partnership on Marine Litter (GPML) og andre relevante internasjonale fora, og spre kompetanse der.

To ansatte har fullført Leadership Track UN Environment Massive Open Online Course (MOOC) on Marine Litter. Kurset er initiert av United Nations Environment (UN Environment) gjennom the Global Programme of Action for the Protection of the Marine Environment from Land-based Activities (GPA), sekretariatet for the Global Partnership on Marine Litter (GPML) og The Open University of the Netherlands.

Senter for oljevern og marin forsøpling følger utviklingen av GPMLs nettressurs og nettverkets arbeid. I GPML og spesielt i de regionale nodene ble det arbeidet aktivt for å sikre deltakelse på konferansen Lighthouse Lofoten. Målet var at konferansen skulle danne et godt grunnlag for videre bidrag til nettverkets mål og aktiviteter. Det gjorde den, og i etterkant av Lighthouse Lofoten arrangerte Senter for oljevern og marint miljø GPMLs første nodemøte.

Delmål 16

Markere seg som regionalt kompetansesenter innen feltet gjennom førkonferanse til Our Oceans.

Senteret for oljevern og marint miljø arrangerte i oktober 2019, i samarbeid med Fiskeridirektoratet og Clean Nordic Oceans, den internasjonale konferansen Lighthouse Lofoten. Arbeidet med denne konferansen ble startet opp for å svare ut delmål 16, men ble ikke arrangert eller definert som en førkonferanse til Our Ocean. Denne endringen ble gjort i samråd med KLD. Lighthouse Lofoten samlet ulike internasjonale aktører som jobber med koordinering og opprydding av marin forsøpling, og flere av deltakerne reiste videre til Oslo for å delta på Our Ocean. Konferansen er omtalt under delmål 1.

3.5 Hovedmål 5 – Høy faglig kompetanse

Senter for oljevern og marint miljø skal være en effektiv og målrettet organisasjon med høy faglig kompetanse.

Delmål 17

Senter for oljevern og marint miljø skal ha motiverte medarbeidere med høy relevant faglig kompetanse, forvaltningskompetanse og rolleforståelse.

Senter for oljevern og marint miljø har i 2019 fortsatt oppbyggingen av organisasjonen. I juni ble det tilsatt prosjektmedarbeider i en seks måneders prosjektstilling, knyttet opp mot Nasjonalt strandryddeprosjekt. Gjennom mai og juni ble det gjennomført et rekrutteringsarbeid for å styrke senterets kommunikasjons- og formidlingsarbeid. Dette er en kompetanse som har vist seg nyttig og nødvendig gjennom alle prosjektene som Senter for oljevern og marint miljø jobber med.

Høsten 2019 ble det gjennomført en større rekrutteringsprosess der målet var å styrke kompetansen innen oljevern og marin forsøpling. Å få på plass medarbeidere med både høy faglig kompetanse, forvaltningskompetanse og god rolleforståelse er utfordrende, men senteret har fått på plass kompetente medarbeidere som vil styrke organisasjonen med sine kunnskaper. Gjennom vinteren og våren 2020 kommer det fire nye medarbeidere til Senter for oljevern og marint miljø.

Det er laget et første utkast til kompetanseplan, og denne vil bearbeides og videreutvikles i 2020. Etablering av rekrutteringsstrategi vil bli sett på i sammenheng med videreutvikling av kompetanseplan, virksomhetsstrategi og organisasjonsutvikling.

Første tertial ble nytt arkiv og saksbehandlingssystem innkjøpt. Arbeid med implementering av dette har vist seg vanskelig på grunn av en del tekniske utfordringer. Det jobbes videre for å få disse systemene fullt iverksatt og operative. Med en fast rammeavtale på IKT support, som forventes å komme på plass i første tertial 2020, vil vi stå bedre rustet til å drifte disse systemene.

4 Styring og kontroll av virksomheten

Senter for oljevern og marint miljø har gjennom 2019 vært preget av etablering og organisasjonsbygging. Det jobbes med å etablere og implementere god kontroll og styring. Senteret har igangsatt viktige prosesser og har nådd alle vesentlige mål fastlagt i tildelingsbrevet.

4.1 Styring av virksomheten

Senter for oljevern og marint miljø skal legge til grunn mål- og resultatstyring som sitt grunnleggende styringsprinsipp, der risikostyring og internkontroll skal være en vesentlig og integrert del. Den interne styringen følger fastsatt plan hvor det gjennomføres styringsdialogmøter mellom nivåene. I disse møtene skal resultater, økonomi og risikovurdering vektlegges. Målet er at senteret skal være bevisst og gjøre de nødvendige tiltak for å sikre egen måloppnåelse.

4.2 Internrevisjon

Arbeidet med å etablere interne kontroll-, HMS- og kvalitetssystemer for Senter for oljevern og marint miljø startet i 2019. Senteret var operativ med slike systemer i tredje tertial 2019.

Arbeidet med å opprette intern økonominstruks for Senter for oljevern og marint miljø ble startet i 2018. Instruksen gir regler og retningslinjer om rutiner, delegering av myndighet/fullmakter, rapportering, planlegging og oppfølging. Denne instruksen var ferdig i første tertial 2019.

4.3 Anskaffelser

Senter for oljevern og marint miljø har fulgt anskaffelsesregelverket ved anskaffelser. Senteret fikk på plass juridisk rådgiver med spesialkompetanse innenfor offentlige anskaffelser i første tertial 2019. Dette har blant annet styrket prosessene rundt anskaffelser og kontraktsoppfølging, og har også sikret gode, lovlige prosesser.

Første tertial anskaffet og implementerte Senter for oljevern og marint miljø et digitalt konkurransegjennomføringsverktøy. Målet med dette supplementet er å sikre og effektivisere arbeidet med anskaffelser.

4.4 HMS

I 2019 har senteret gjort et systematisk arbeid med HMS og internkontroll. Det ble valgt verneombud, og leder og verneombud tok HMS kurs. Stamina HMS interaktiv, et digitalt HMS-system tilpasset norsk lovverk, ble implementert hos virksomheten. Dette systemet skal bidra til å ivareta og forbedre arbeidsmiljøet, og bidra til at vi til enhver tid er i tråd med gjeldende regelverk på området. HMS-systemet skal fremme aktiv deltakelse og styrke de ansattes faglige og personlige utvikling. Vi ønsker et godt og systematisk HMS-arbeid som ivaretar holdbare og gode arbeidsforhold.

Gjennom Stamina HMS interaktiv er det også satt mål for HMS-arbeidet, implementert et varslings- og avvikssystem, gjennomført risikovurdering for virksomheten og opprettet handlingsplan for HMS-arbeid 2019/2020. Avviksrutiner skal øke fokus på tiltak som fører til forbedringer i styring og struktur. Dette vil igjen bidra til bedre måloppnåelse for organisasjonen.

Senteret har avtale om inkluderende arbeidsliv, og jobber med å øke eierskap til arbeidet og bedre arbeidsmiljøet. Vi ønsker å etablere gode systemer og rutiner som forebygger uønsket utvikling i arbeidsmiljøet, inkluderer arbeidstakerne og gir god tilrettelegging på arbeidsplassen.

Sykefraværet har i 2019 vært 1,03 %. Vi vil arbeide bevisst for å beholde lavt sykefravær.

4.5 Likestilling og diskriminering

Senteret arbeider med å motvirke diskriminering. Dette innebærer likebehandling av alle ansatte uavhengig av kjønn, religion eller livssyn, hudfarge, nasjonalt eller etnisk opphav, kultur, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon, seksuell orientering, funksjonshemming og alder.

Senteret skal til enhver tid arbeide for å sikre mangfold og den enkelte sin egenart, slik at alle kan få en mulighet til å utvikle sine evner, talenter og gjøre nytte av sin kompetanse. Som statlig etat skal vi også arbeide for at sammensetningen av de ansatte gjenspeiler mangfoldet i befolkningen.

Per 31.12.2019 var det 13 faste ansatte i Senter for oljevern og marint miljø. 23 prosent menn og 77 prosent kvinner. Gjennom videre rekruttering vil det forsøkes å få til en bedre balanse mellom kjønn i staben.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Senter for oljevern og marint miljø er etablert som et ledd i regjeringen sin satsing i arbeidet for et rent hav. Det arbeides målrettet for å bygge opp et fremtidsrettet kunnskaps- og kompetansesenter i henhold til instruks og mandat.

Senteret skal jobbe opp mot andre offentlige etater, forskningsinstitusjoner, NGO'er og frivillige organisasjoner, og mener samhandling er veien til gode resultater nasjonalt og internasjonalt.

Det er mange aktører, informasjons- og kommunikasjonskanaler som bidrar med aktivitet, engasjement og tiltak innenfor oljevern og marin forsøpling. Innenfor marin forsøpling er aktørbildet preget av stor bredde og høy aktivitet. Som offentlig etat, med et klart mandat, er det gode muligheter for senteret å bidra positivt inn med de oppgavene senteret har fått. For å lykkes er det viktig med gode prosesser og tydelige ansvarsområder innenfor de tjenestene senteret skal tilby. Senteret må ha en godt forankret rolle, gode strategier for samhandling og tydelige mål å innrette innsatsen mot.

Som nyetablert etat har Senter for oljevern og marint miljø unike muligheter. Senteret bygger opp en stab med bred kompetanse innenfor marint miljø, oljevern og kommunikasjon. Alle ansettelser er orientert mot både senterets funksjon og fagområder, i tillegg til samhandling, innhenting og formidling faglig informasjon. Oppdragene løses gjennom tverrfaglig sammensatte team som har fokus på både kommunikasjon og utvikling og har blikk for synergiene mellom virksomhetsområdene.

Senter for oljevern og marint miljø har faglig kompetanse, fleksibilitet og god innsikt i de ulike fagmiljøene innenfor både oljevern og marin forsøpling. Det er viktig i en tidlig fase at arbeidet blir godt forankret og holder seg fokusert og målrettet. Det første fulle driftsåret har vist at det er en stor risiko for å undervurdere innsats- og ressursbehovet som skal til for å sikre kvalitet og høy resultatoppnåelse. Beregning av tidsbruk i store, komplekse prosesser har også vist seg utfordrende. Risikomomentene vil være særlig store inntil senteret er ferdig etablert med en fast stab, faste driftsoppgaver, utbygde lokasjoner og systemer.

For Senter for oljevern og marint miljø vil etableringen av fasilitetene på Fiskebøl være viktig og avgjørende for videre drift og posisjon innenfor fagmiljøene. Tydelig mandat og ansvar gjennom styringsdialog vil sikre senterets integritet og posisjon innenfor de to fagområdene vi skal jobbe mot. Senter for oljevern og marint miljø er en unik satsing og vil bruke sine ressurser på en god måte for at etableringen skal bli en suksess.

6 Årsregnskap

6.1 Leders kommentar til årsregnskapet

Formål

Senter for oljevern og marint miljø ble opprettet 14.02.2018. Senteret er et nasjonalt og internasjonalt ledende kompetansesenter for arbeidet med oljevern og mot marin plastforsøpling. Senteret skal fremme best tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap og være en pådriver for utvikling av kostnadseffektive og miljøvennlige teknologier, metoder og tiltak for oljevern og mot marin forsøpling.

Fullmakter

Senter for oljevern og marint miljø er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte virksomheter) underlagt Samferdselsdepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS) fastsatt av Finansdepartementet i rundskriv R-115. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Senter for oljevern og marint miljø sine bevilgninger, regnskapsførte kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold for regnskapet etter periodiseringsprinsippet

Senter for oljevern og marint miljø blir gjennom tildelingsbrev tildelt midler over post 50 med en ramme på 27 300 000 kroner. I tillegg fikk senteret tildelt 7 503 000 kroner fra Klima- og miljødepartementet over post 1400.21. Av dette ble 3 403 000 tilbakeført til Klima- og miljødepartementet i november 2019.

Samlede bokførte utgifter i 2019 utgjør 27 781 119 kr. Regnskapet etter periodiserings-prinsippet for 2019 viser et positivt resultat på 23 045 442 kr (Overførte midler fra 2018 var 18 499 180 kr).

Avvik utgifter og disponible bevilgninger

Senter for oljevern og marint miljø har i sitt første hele driftsår, 2019, brukt 79,82 % av bevilgede midler. Mindreforbruket skyldes at senteret fremdeles er under oppbygging, og ikke har fått etablert seg med en fulltallig fast stab. Dette innebærer at det fremdeles er lave lønnsutgifter for i 2019. Aktivitetsnivået har tatt seg opp i driftsåret 2019, der driftsutgiftene har økt og det har blitt gjort flere større investeringer. Investeringene kommer som svar på mandat og spesifikke oppdrag fra Samferdselsdepartementet gjennom tildelingsbrev. På grunn av oppdragenes kompleksitet, er deler av de planlagte investeringene forsinket og kommer i løpet første og andre tertial 2020. Det er avsatt midler til disse utsatte investeringene.

Revisjon

Den årlige revisjon av regnskapene blir foretatt av Riksrevisjonen.

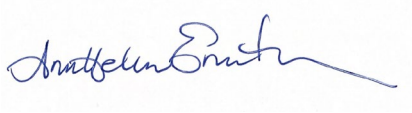

Ann-Helen Ernstsen
Direktør
Senter for oljevern og marint miljø

6.2 Årsregnskapet 2019

Prinsippnote til årsregnskapet – for oppstilling av bevilgningsrapportering for nettobudsjetterte virksomheter

Årsregnskap for Senter for oljevern og marint miljø, en statlig virksomhet med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Senter for oljevern og marint miljø er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1, og får som en nettobudsjettert virksomhet bevilgningen fra overordnet departement innbetalt til egen bankkonto. Beholdninger på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Senter for oljevern og marint miljø har som en nettobudsjettert virksomhet en forenklet rapportering til statsregnskapet, og oppstillingen av bevilgingsrapporteringen reflekterer dette.

Oppstillingen omfatter en øvre del som viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Midtre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser virksomhetens saldo og likvidbevegelser på oppgjørskonto i Norges Bank. I nedre del av oppstillingen fremkommer alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Regnskapet følger kalenderåret:

- Regnskapet inneholder alle kjente utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med bruttobeløp.
- Regnskapet er utarbeidet etter SRS med motsatt sammenstilling.
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med periodisert regnskap, det vil si vesentlige inntekter og kostnader bokføres i den perioden (året) de tilhører uavhengig av når de blir betalt.

Regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2018 og SRS 25 Ytelser til ansatte av desember 2019. Virksomheten har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene, også oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten.

Som følge av forenklinger i de oppdaterte statlige regnskapsstandardene er det gjort enkelte endringer i presentasjon av regnskapet og i presentasjon av fjorårets regnskapstall. I avsnittet for statens kapital del C, punkt III er overskriften endret fra Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler til Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Her presenteres regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, og ny regnskapslinje Ikke inntektsført bevilgning. Sammenligningstall for 2018 er endret tilsvarende.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Kostnader

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Virksomheten har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr. 30.000,- eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egen gruppe.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunkt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte).

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte modellen tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2019

Samlet tildeling i henhold til tildelingsbrev

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling 2019
1362	Senter for oljevern og marint miljø	50	Tilskudd	27 300 000
1400	Klima- og miljødepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	7 503 000
Sum utgiftsført				34 803 000

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note*	Regnskap 2019
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	7	20 749 453
Endringer i perioden		6 330 824
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		27 080 277

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	Note*	2019	2018	Endring
600110/821301	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank	7	27 080 277	20 749 453	6 330 824
6xxxxx	Eiendeler (aksjer, leierboerinnskudd,m.m.)		0	0	0

* Henvisning til aktuell note i virksomhetsregnskapet

Resultatregnskap	Note	31.12.2019	31.12.2018
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	26 838 419	8 327 230
Salgs- og leieinntekter	1	846 200	0
Andre driftsinntekter	1	96 500	0
Sum driftsinntekter		27 781 119	8 327 230
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	9 987 806	2 843 580
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	183 306	0
Andre driftskostnader	4	17 610 006	5 483 650
Sum driftskostnader		27 781 119	8 327 230
Driftsresultat		**0**	**0**
Finansinntekter og finanskostnader			
Sum finansinntekter og finanskostnader		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		**0**	**0**
Avregninger og disponeringer			
Sum avregninger og disponeringer		0	0

Balanse

Eiendeler	Note	31.12.2019	31.12.2018
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		0	0
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	3	488 909	473 590
Sum varige driftsmidler		488 909	473 590
III Finansielle anleggsmidler			
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		**488 909**	**473 590**
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	5	1 054 250	0
Andre fordringer	6	48 418	0
Sum fordringer		1 102 668	0
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	7	27 080 277	20 749 453
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		27 080 277	20 749 453
Sum omløpsmidler		**28 182 945**	**20 749 453**
Sum eiendeler		**28 671 853**	**21 223 042**

Statens kapital og gjeld	Note	31.12.2019	31.12.2018
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapital			
Sum virksomhetskapital		0	0
II Avregninger			
Sum avregninger		0	0
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3	488 909	473 590
Ikke inntektsført bevilgning	8	23 045 442	18 499 180
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		23 534 351	18 972 770
Sum statens kapital		**23 534 351**	**18 972 770**
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 682 533	1 719 486
Skyldig skattetrekk		441 355	198 492
Skyldige offentlige avgifter		-89 720	53 737
Avsatte feriepenger		864 783	224 544
Annen kortsiktig gjeld	9	238 550	54 013
Sum kortsiktig gjeld		5 137 502	2 250 272
Sum gjeld		**5 137 502**	**2 250 272**
Sum statens kapital og gjeld		**28 671 853**	**21 223 042**

Kontantstrømoppstilling etter den direkte metoden for nettobudsjetterte virksomheter

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter	31.12.2019	31.12.2018
Innbetalinger		
innbetalinger av bevilgning	27 300 000	27 300 000
innbetalinger av tilskudd og overføringer	7 503 000	
andre innbetalinger	132 463	
Sum innbetalinger	34 935 463	27 300 000
Utbetalinger		
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	-19 247 487	-4 170 690
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	-6 775 905	-1 430 616
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-2 382 622	-475 651
Sum utbetalinger	-28 406 014	-6 076 958
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter * (se avstemming)	**6 529 449**	**21 223 042**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-198 625	-473 590
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	**-198 625**	**-473 590**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	**0**	**0**
Kontantstrømmer knyttet til overføringer		
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	**0**	**0**
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	6 330 824	20 749 453
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	20 749 453	
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	**27 080 277**	**20 749 453**

Avstemming	31.12.2019	31.12.2018
ordinære avskrivninger	183 306	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-198 625	-473 590
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	15 319	473 590
endring i kundefordringer	-1 054 250	0
endring i leverandørgjeld	1 963 047	1 719 486
endring i ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer	4 546 262	18 499 180
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	198 625	473 590
endring i andre tidsavgrensningsposter	875 765	530 786
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	**6 529 449**	**21 223 042**

Note 1 Driftsinntekter	31.12.2019	31.12.2018
Inntekt fra bevilgninger		
Inntekt fra bevilgninger	26 853 738	8 800 820
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-198 625	-473 590
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	183 306	0
Sum inntekt fra bevilgninger	**26 838 419**	**8 327 230**
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	846 200	0
Sum salgs- og leieinntekter	**846 200**	**0**
Andre driftsinntekter		
Andre inntekter	96 500	0
Sum andre driftsinntekter	**96 500**	**0**
Sum driftsinntekter	**27 781 119**	**8 327 230**

Note 2 Lønnskostnader	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	7 384 201	2 258 404
Feriepenger	897 025	224 544
Arbeidsgiveravgift	488 979	119 578
Pensjonskostnader*	1 111 859	232 493
Andre ytelser	105 741	8 560
Sum lønnskostnader	**9 987 806**	**2 843 580**
Antall utførte årsverk	**11,37**	**2,63**

* Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2019 er 12,0 prosent. Premiesatsen for 2018 var 8,95 prosent

Note 3 Varige driftsmidler Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	31.12.2019	31.12.2018
Anskaffelseskost 01.01.	473 590	0
Tilgang i året	198 625	473 590
Anskaffelseskost	672 215	473 590
Ordinære avskrivninger i året	183 306	0
Balanseført verdi	**488 909**	**473 590**

Avskrivningssatser (levetider) 3 - 15 år lineært

Note 4 Andre driftskostnader	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	635 281	531 174
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	229 132	59 967
Leie maskiner, inventar og lignende	277 195	37 705
Mindre utstyrsanskaffelser	472 301	224 368
Kjøp av fremmede tjenester*		3 090 475
Kjøp av konsulenttjenester*	7 357 712	
Kjøp av andre fremmede tjenester*	4 568 303	
Reiser og diett	2 041 532	751 400
Øvrige driftskostnader	2 028 551	788 562
Sum andre driftskostnader	**17 610 006**	**5 483 650**

*Fra og med 2019 presenteres konsulenttjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet	Type eiendel					
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktureiendeler	**Sum**
Varighet inntil 1 år	51 052					51 052
Varighet 1-5 år		635 281		226 143		861 424
Varighet over 5 år						0
Kostnadsført leiebetaling for perioden	51 052	635 281	0	226 143	0	912 476

Note 5 Kundefordringer	31.12.2019	31.12.2018
Kundefordringer til pålydende	1 054 250	0
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	**1 054 250**	**0**

Note 6 Andre kortsiktige fordringer	31.12.2019	31.12.2018
Forskuddsbetalte leie	1 784	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	46 634	0
Sum andre kortsiktige fordringer	**48 418**	**0**

Note 7 Bankinnskudd, kontanter og lignende	31.12.2019	31.12.2018
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	27 080 277	20 749 453
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	**27 080 277**	**20 749 453**

Note 8 Ikke inntektsført bevilgning (nettobudsjetterte virksomheter)	31.12.2019	31.12.2018	Endring
Ikke inntektsført bevilgning fra fagdepartementet (gjeld)			
Bevilgning	23 045 442	18 499 180	-4 546 262
Sum ikke inntektsført bevilgning	**23 045 442**	**18 499 180**	**-4 546 262**

Note 9 Annen kortsiktig gjeld	31.12.2019	31.12.2018
Annen gjeld til ansatte	238 550	50 259
Påløpte kostnader	0	3 754
Sum annen kortsiktig gjeld	**238 550**	**54 013**

Prosjektregnskap for midler fra Klima- og Miljødepartementet 2019

	Nasjonalt strand-rydde prosjekt	Lighthouse Lofoten	OSPAR
Inntekter			
Bevilgning fra KLD	6 128 000	400 000	975 000
Andre driftsinntekter	0	93 000	0
Sum driftsinntekter	**6 128 000**	**493 000**	**975 000**
Driftskostnader			
Lønnskostnader	367 079	0	0
Andre driftskostnader	2 988 673	648 440	500 000
Tilbakebetaling av bevilgning fra KLD	2 928 000		475 000
Sum driftskostnader	**6 283 752**	**648 440**	**975 000**
Driftsresultat	**-155 752**	**-155 440**	**0**

MARINTMILJØ
Senter for oljevern og marint miljø

Fiskergata 22, 8300 Svolvær
Telefon: +47 900 35 379

marintmiljo.no